

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

VI. De Furtis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

*Prae*lata* specia*lister* indu*la* sunt *in causa* hereticorum, & processu*entia* s*ea* h.d.*

Plura a quoque ad hoc atrocissimum crimen vindicandum specialiter & prxter ordinarias iuris regulas indu*la* sunt, tam circa iudicium & processum instituendam, & testium depositiones, & carcerum custodiam, & immunitatis poenam: quām etiam contra fautores, reiatores & defensores eorum, ut clare ex lectione sa*carum* constitutionum apparet potest.

*Apostata qui finit, & quatuorplex Apostasta: erit quām p*an*na puni*tor* Ap*ostata* h.d.*

*E*t ha*c* est *tertia pars* *principalis* *bujus tituli.*

Apostata sunt, qui à statu fidei, obedientiz, vel religione, quam se tenere profeci sunt, temerarie recedunt. Apostasia b*triplex* est species: alia enim est perfida, alia inobedientia, alia irregulatit*a*. Apostata perfidus est, c*m* qui à fide recedunt: usurpā, c*m* Christiani effecti in Christi fide pravancantur, & ad Iudeos, vel alios detestabiles ritus convertunt. Apostata inobedientia est d*i*, c*m* quis praeceptum superioris sui honeste transgreditur, patrum regulis, vel constitutio*nibus* non obtemperat. Irregularitatis Apostasia est, c*m* quis ab ordine suo e*e*, f*ive* assumpta religionis recedit. Apostata autem sacri Canones tam inter infames f*de*putam, quam etiam excommunicationis & aliarum poenitentiarum inculis innodando*s* esse prcipiunt.

DE SORTILEGIS, MALEDICIS, ET SACRILEGIIS.

TITULUS V.

*Inquisitor heretica pravitati non potest procedere contra sortilegium-ex pre*p*ro*posito* contineat heresim h.d.*

Sciendum est, heretica peccatis inquisitores de divinitib*us*, & sortilegiis, nisi h*act*um sapienter manife*ste*, se*f*e*re* intromittere non debere, nec talia exerce*entes* posse punire, sed eos*ius* debere iudicium puni*tor*ios relinquere, c*m* negotio*s* fidei, quod summè pr*ivilegium* esse convenit, per occupationes alias non debet impedi*r*i.

*Qui fini sortilegi: & quid ab Ecclesi*e* sint omnino ejiciendi. b.d.*

Sunt autem g*lor*ificati, qui pr*ext*ext*er* religionis per qualdam f*ort*es divinationis scientiam proficiunt, aut quacumque scripturarum inspectione facta, futura ponuntur. A*rior*ibus h*igitur* arculp*ic*um, incantationem, & omnium sortilegorum artes, c*m* sint ex quādū perfic*ta* societate d*æ*monum atque hominum quā*si* p*ro*fecta*s* infidelis & dolos amicit*ia* constituta, penitus sunt ad Ecclesia eliminanda, & superstitioni artifices, nisi per poenitentiam resipiscant, perpetuo anathemate ferendi*s* & clericis*s* degradandi*s*.

*S*ub blasphemiam injundam s*ibi* paenitentiam peragere resu*er*et, & tunc ab ingressu Ecclesia excommunicari, & mortuus Ecclesiastica causa sep*ultur*a. b.d.

Diversa est pena maledicorum: nam si quis in Deum, vel aliquem sanctorum linguam in blasphemiam publice relaxare a*ulus* fuerit, poena, juxta Gregoriana constitutionis tenorem, subdendus erit: quām si reipete, & paenitentiam peragere recusaverit, & Ecclesiastica carebit sep*ultur*a.

Sacrilegio variis puniuntur. h.d.

*a In 6. & Clem. b Glos*s*. c ext*er* de Ap*ost*. c Can. non perf*it*. 2.9.7. d C. & collud*it*. ext*er* de major. & obed. c Can. f*aci*l*it*. 10. & c. ext*er* de Ap*ost*. f Can. infam*ie*. 6.9.1. gl. in c. a. de temp*or* ord*in* 6. g Can. 7.36.9.1. h ext*er* de sortilegi & 26. qu*z*. 23.4. & j. i. C. 2. ext*er* de maled.*

Similibus, interdumque acierioribus urguntur poenitentia*s* qui in sacrilegi*s* crimen incident, & Ecclesi*e*s incendere & violare minimē verentur: nam pro modo feceleris admissi, facinoris*s* perpetrati, n*on* plenē satisfecerint, aut de satisfac*to* plenaria securitate exhiberint, num poenitentia*s* beneficium sacrilegio penitus denegatur, n*on* anathemate vincitur, n*on* perpetua damnatus infamia carceri traditur, aut exilio perpetua deportatio*n*is, & depositionis animadversione co*er*etur: aliquando*s* etiam pecuniaria poena multab*itur*.

*Contentientes sacrilegi*s*, & sacerdotes ipsi paenitentiam dantes, vel sep*ultur*a coram interventi*s*, vel ab eis elemosynas recipi*tes*, pars p*an*na cum ei*s* puniuntur. h.d.*

Nec solum talibus poen*is* illi plectend*is* erunt, qui sacrilegium admiserint, sed etiam contentientes eius. Presbyteri quoque, vel cleric*i*, qui in vita, vel morte sacrilegii poenitentias dare, aut sep*ultur*are intercess*er*, vel eorum elemosynas accipere aus*is* fuerint, sive rapina participes inventi fuerint, Ecclesiastico beneficio privati ordinis sui dannatio*s* irrecep*er*abiliter patientur.

Sacrilegium committitur tam inquitur rerum, quam personarum. Et qualiter inquit rerum i.e.d.

Acrilegium autem admitti dicitur, tam ratione rerum, quam personarum. Rerum a, ut c*m* quis sacram*em* de sacro, vel sacrum de non sacro, vel non sacram*em* de sacro aufer*t*. Sed & si non de sacro aliquid ablatur fuerit, sed inter certos passus, qui in circuitu Eccles*e*s sum, adhuc sacrificium committi dicitur.

*Ratione personarum committitur sacrificium, c*m* quis clericum per*cur*at, vel cum monach*u* r*am* habet. h.d.*

Personarum ratione sacrificium perpetratur, c*m* quis in clericum, vel monachum violentas & impansas manus b*injicit*: vel c*m* persona*s* Deo dicata*s* per cultum appetuntur: de quibus infra suo loco latius dicti*sumus*.

DE FVRTIS.

TITULUS VI.

*Furti nomine omni*s* illicita usurpat*io* continetur: & fure*s* promoveri non possunt, r*ati*o promate, depo*nit*ur, & si sint incorrigibili*s*, debent excommunicari. & fūrti*s* fuerint in furo*s*, non est pro eis orandum, nisi ante mortem sint confess*is*. h.d.*

Furti quidem nomine omnis illicita usurpat*io* aliena*s* re*ti* concludit: sed nunc de iis tantum agimus, qua*si* speciali nomine desituta generali furti appellatione continentur. Fures autem non solum secularia leges, verum etiam Canones acriter infectant*ur*; nam nec ad sacerdos*es* ordines promoveri, nisi secundum ea, qua*si* supra primo libro diximus, & promotio*s* iisdem de*dicti*, & si depositi incorrigibili*s* fuerint, excommunicari, & demum potestati*s* seculari tradi debent. Et si c*m*, dum furtum committitur, occisi fuerint, pro eis minime orandum erit: quānquam si comprehensi, aut vulnerati confess*is* fuerint, communio eis non sit deneganda.

*Furtum committentes ob necessitatem m*ur*is puniuntur, & pena fūrtu*s* puniuntur partentes cum eis, & qui furtorum facti com*pet*ent. h.d.*

Sed hoc de illis intelligere nos oportet, qui nulla necessitate adacti furtum commiserunt. Ceterum si quis propter necessitatem a cibaria, vesti*e*, vel pecus furtus fecerit, longe mitior pena puniendus erit. Nec fures solum supra dictis penis tenentur, sed eti*m* quoque c*m*, qui aut cum suribus partantur, aut qui furtorum confitentes quarentibus post*se* i*rr*ob*it*ur*s* non indicant.

*a Can. quis quis. b Sacrilegium. 17.9.4. b C. si quis contumax. & sacrilegium. 7.9.4. c C. 2. ext*er* eod. d C. si quis propter. ext*er* eod. e C. qui cum fure*s* eod. tit*l*. ext*er*.*